

lette Landsøver- samt Hof- og Stadsretten for dens mange Sager. Man havde allerede dengang fundet, at Landsøver- samt Hof- og Stadsretten ikke ret vilde kunne benyttes i de Diemed, som Vedkommende, der vare ved Magten dengang, ønskede, og saa blev Kriminal- og Politiretten i Kjøbenhavn oprettet. Den hed i mange Aar den unge Ret, men det var en Ungdom, der støttede det gamle Regiment. Før 1848 var Kongen endnu den, som stod i Spidsen for den dømmende Myndighed, og denne Sal, hvori vi her sjøe vore Forhandlinger, er færlig bygget for den høitidelige Nabning af Landets Spiefteret, og det var en af de vigtigste Begivenheder i Narets Løb, naar Kongen aabnede Spiefteret. For at antyde, at det var i Kongens Navn, at Dommene affagdes, stod Kongens Stol, saaledes som den staar her hos os, inde i Salen, men efter at Grundloven nu med tydelige Ord har foreskrevet, at herefter skal den dømmende Myndighed være hos Domstolene, er det kun i Rigsdagen i denne Sal, da der staar i Grundlovens § 2, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, at den nu har sin Plads og ikke mere ved Domstolen. Der er altsaa nu for Liden i Kjøbenhavn 2 Instantser og for Landets Vedkommende 3 Instantser, saaledes, at Landsøverretten i Kjøbenhavn er anden Instant for Verne. For Syllands Vedkommende er Landsøverretten i Viborg det, og saa er der forøvrigt Underretter med en Mængde forskjellige Navne. Der er Herredsretter, Byretter, Virkeretter, Skifteretter osv. Naar en Underretsbommer nu for Liden udnævnes af Justitsministeren, udnævnes han ofte med en hel Række Titler. Han udnævnes som Byfoged, Herredsfoged, Retskriver osv. i de og de Herreder — der er tidt og mange Gange flere Herreder foruden den Kjøbstad, hvori han bor, — og naar han af Justitsministeren udnævnes til disse mange Bestillinger, kommer Indenrigsministeren Dagen efter og udnævner ham til at være Borgmester i Kjøbstaden, hvis der hører en Kjøbstad til hans Retskreds. Man kan med Sandhed sige, at den nuværende Tingenes Orden er lempet efter Fortidens Skik, men at den paa ingen Maade svarer til, hvad der var tilsigtet i Grundloven. At vi nu skulle se at komme bort fra denne Ordning og se at komme over til Noget, der mere svarer til Grundloven, er vel i sin fulde Orden, men naar man skal gjøre dette Stridt, forekommer det mig ogsaa, at man maa gjøre det saaledes, at det virkelig fyldestgjør Grundlovens Krav, at det virkelig stemmer med Folkets Læve. Jeg kan med min bedste Villie ikke se, at dette sker ved de Lovforslag, som her ere bragte frem, og jeg skal nu gaa over til at tale om nogle enkelte Punkter her i Forslagene. Jeg billiger, at Spiefteret i det

Væsentlige bliver, saaledes som den er. Det erede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) har hævdet dette allerede i sit allerførste Foredrag, og deri kan jeg samstemme med ham, at det er en Ret, som har staaet sin Prøve. Hvad derimod Ministerens og Proceskommissionens Forslag til Landsretter angaar, maa jeg ogsaa være enig med den erede sidste Taler i, at den Ordning, som er foreskrevet med Landsretter, anser jeg, hvad jeg engang har sagt, for et overordentlig stort Tilbagestridt. Naar Afstandene her i dette lille Land ere saa ringe, som de ere — jeg for mit Vedkommende bor jo nu i en Udant af Landet men kan dog paa mindre end 18 Timer komme fra den ene Kant af Landet til den anden — bør man ikke foreslaa 6 Retter, hvor der kan udvile sig en forskjellig Retsvane paa de forskjellige Steder. Det forekommer mig, at det vilde medvirke til at svække Retsbevidstheden i Landet istedetfor at styrke den. Jeg har tilladt mig at sige tidligere, at jeg vilde være med til at gjøre Alt, hvad der kan gjøres, for at gjøre Underretterne eller den første Instant til den vigtigste, og i den Henseende maa jeg gjøre opmærksom paa, da Mange maaske kunne have misforstaaet det erede Medlem for Præstø Amts 3die Valgkreds (Keth), der saa jævnlig taler om den Retsudvilling, Forholdene have faaet i vort Naboland mod Syd, at det er urigtigt at paakalbe disse Forhold. Jeg tror, at der, inden denne Lov tænkes at kunne træde i Kraft, er den højeste Grad af Opfordring til at se, hvorledes det nye Retsvesen derovre virker, for at vi kunne tage de gode Ting, der vise sig i det praktiske Liv, for af dem at nytte, hvad vi deraf kunne bruge for vort Retsvæsens Udsvilling. Jeg kan sige, at jeg har allerede hørt de bedste Vidnesbyrd om, hvorledes denne Retsordning er modtagen af Befolkningen og virker. Jeg har faaet temmelig fyldestgjørende Vidnesbyrd om, at det er godt, som det er nu for Liden. Naar jeg altsaa lægger den største Vægt paa at faae Retsvæsenet ordnet paa det første Trin ved Underretten, eller det, man kalder Underretten, følger det af sig selv, at jeg kunde være med til at ophæve endogaa Overretten i Viborg. Jeg kunde ønske at samle Melleminstanten hos et Dommerkollegium, der kunde ligesom den nuværende Overret have Delegationer under sig, men saaledes, at Traditionen blev en og den samme. Naar nu ved dette Afnit: Domsmagtens, Anklagenyndighedens, Politimyndighedens og Sagsførervæsenets Ordning — thi saaledes hedder Loven — alle disse forskjellige Emner samles i een Lov, kan jeg ikke negte, at ogsaa den erede Taler fra Præstø Amts 3die Valgkreds har Ret, naar han siger: Hvorfor skal dog Politimyndigheden tages med her paa dette Sted, hvor man vil ordne Domsmagten, men jeg kunde ogsaa gjerne